

Sarajevo, 11.09.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
04.09.2017.- 08.09.2017.

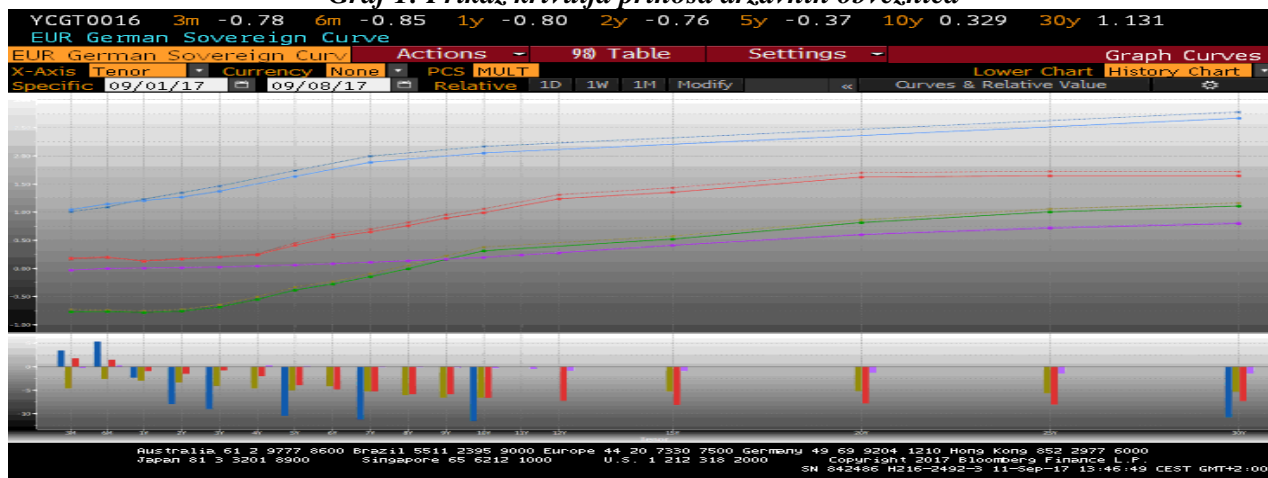
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	1.9.17	-	8.9.17		1.9.17	-	8.9.17		1.9.17	-	8.9.17		1.9.17	-	8.9.17	
2 godine	-0,73	-	-0,76	↘	1,34	-	1,26	↘	0,19	-	0,17	↘	-0,17	-	-0,15	↗
5 godina	-0,33	-	-0,38	↘	1,74	-	1,63	↘	0,45	-	0,41	↘	-0,15	-	-0,15	→
10 godina	0,38	-	0,31	↘	2,17	-	2,05	↘	1,06	-	0,99	↘	0,00	-	0,00	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	1.9.17	-	8.9.17	
3 mjeseca	-0,689	-	-0,736	↘
6 mjeseci	-0,742	-	-0,768	↘
1 godina	-0,726	-	-0,766	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 08.09.2017. godine (pune linije) i 01.09.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje, a najveći pad je zabilježen u četvrtak, kada je održana sjednica UV ECB, a priopćenje nakon ove odluke tržište je prihvatilo kao umjereno, pa je bez nekih većih najava o budućnosti monetarne politike zabilježena povećana potražnja za sigurnijim obveznicama. ECB je u skladu s očekivanjima zadržala nepromijenjenom referentnu kamatnu stopu na razini od 0,0%, kao i plan mjesečnih kupovina obveznica u iznosu od 60 milijardi EUR. Predsjednik ove institucije Draghi je još jednom ponovio da će kamatne stope ostati na trenutnim razinama duže vremensko razdoblje, da će kvantitativne olakšice ostati na snazi do kraja tekuće godini ili i nakon toga ukoliko bude potrebno, kao i da ovaj program može biti povećan u veličini odnosno trajanju, ukoliko dođe do pogoršanja ekonomskih izgleda. Naglašeno je i to da još uvijek postoji potreba za veoma visokom razinom stimulansa. Također, postoji potreba da se nadgleda kretanje tečaja EUR, te je upozoreno da je nedavna volatilnost tečaja izvor za zabrinutost. Draghi je potvrdio da će na jesen ove godine biti odlučeno o kalibraciji monetarne politike za razdoblje nakon isteka tekuće godine. Prinosi

desetogodišnjih njemačkih obveznica su na tjednoj razini smanjeni za skoro 7 baznih bodova, a najveće smanjenje prinosa obveznica ovog roka dospijeca od skoro 12 baznih bodova zabilježeno je kod italijanskih obveznica. Značajan pad prinosa zabilježen je i kod španjolskih obveznica, ali je do ponovnog rasta prinosa ovih obveznica došlo u petak nakon što je regija Katalonije odobrila zakon kojim se otvaraju vrata za održavanja referenduma o neovisnosti početkom listopada ove godine.

Objavljene su i najnovije prognoze ECB-a, prema kojima se očekuje snažniji gospodarski rast eurozone u ovoj godini (2,2%), što je povećanje u odnosu na 1,9%, koliko je očekivano u lipnju. Prognoze za 2018. i 2019. godinu su nepromijenjene, te iznose 1,8% i 1,7%, respektivno. S druge strane, prognoze kretanja stope inflacije za tekuću godinu su nepromijenjene (1,5%), dok su smanjene za po 0,1% za 2018. i 2019. godinu, te sada iznose 1,2% i 1,5%, respektivno.

Početkom proteklog tjedna su objavljeni podaci mjesečnih kupovina obveznica u okviru programa kvantitativnih olakšica, koji su pokazali da je i tijekom kolovoza nastavljen trend većih kupovina obveznica Francuske i Italije u odnosu na kapitalni ključ, dok je, istodobno, usljed manje ponude zabilježena slabija kupovina obveznica Portugala i Irske.

Po manjim prinosima u odnosu na nedavne aukcije, Austrija je emitirala desetogodišnje obveznice (0,543%), kao i dvadesetogodišnje obveznice (1,144%). Također, Njemačka je po manjem prinosu emitirala petogodišnje obveznice (-0,36%). Francuska je emitirala desetogodišnje (0,67%) i dvadesetogodišnje (1,38%) obveznice, kao i obveznice s rokom dospijeca od 50 godina (1,84%), a Španjolska petogodišnje (0,213%), desetogodišnje (1,54%) i petnaestogodišnje (2,17%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,628%), šestomjesečne (-0,636%) i jednogodišnje (-0,586%), Belgija tromjesečne (-0,635%) i šestomjesečne (-0,644%), Nizozemska šestomjesečne (-0,698%), a ESM tromjesečne (-0,623%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ	KOLOVOZ	55,8	55,7	55,7
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	SRPANJ	2,1%	2,0%	2,4%
3.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	RUJAN	27,0	28,2	27,7
4.	GDP – EZ (tromjesečno) finalni podatak	II tromjesečje	0,6%	0,6%	0,5%
5.	Maloprodaja – EZ (G/G)	SRPANJ	2,6%	2,6%	3,3%
6.	Maloprodaja – Italija (G/G)	SRPANJ	1,2%	0,0%	1,3%
7.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SRPANJ	4,6%	4,0%	2,7%
8.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	SRPANJ	3,6%	3,7%	2,4%
9.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	SRPANJ	2,7%	1,9%	2,6%
10.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	SRPANJ	-	2,7%	2,6%
11.	Bilanca proračuna – Francuska (u milijardama EUR)	SRPANJ	-	-5,97	-4,88
12.	Stopa inflacije – Nizozemska	KOLOVOZ	-	1,5%	1,5%
13.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska ('u 000)	KOLOVOZ	12,0	46,4	-26,9
14.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	LIPANJ	-	21,2%	21,5%

SAD

Financijska tržišta SAD su početkom proteklog tjedna bila zatvorena zbog praznika. Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili značajno smanjenje od 8 do 12 baznih bodova u odnosu na prethodnu, koje je uzrokovano jačanjem geopolitičkih turbulencija, odnosno zbog testiranja hidrogenske bombe od strane Sjeverne Koreje. Pored toga, doprinos rastu tražnje za sigurnijom financijskom aktivom dala je i zabrinutost investitora oko toga kakve će posljedice meteorološke nepogode u oblasti Meksičkog zaljeva imati na gospodarstvo SAD. Zvaničnici Feda su u svojim izjavama tijekom proteklog tjedna ukazali na to da ne očekuju da će vremenske nepogode značajno utjecati na kretanje američkog gospodarstva, odnosno da je Fed na dobrom putu normalizacije politike i smanjenja obujma bilance stanje.

Tijekom proteklog tjedna objavljena je informacija da je zamjenik predsjednice Feda Stanley Fischer podnio ostavku na sve funkcije u Federalnim rezervama, te će zaključno sa 13.10.2017. godine, istupiti s

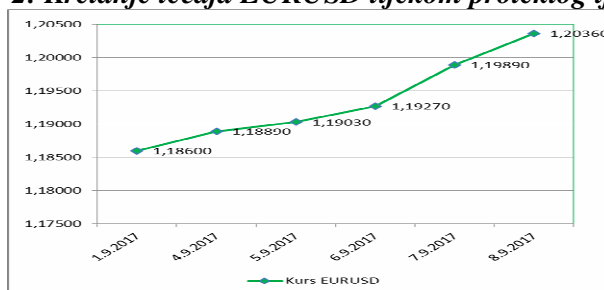
ovog mjesta i mjesta člana Odbora guvernera Federalnih rezervi. On je u priopćenju naveo da je ovu odluku donio iz osobnih razloga.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Tvorničke porudžbine (M/M)	SRPANJ	-3,3%	-3,3%	3,2%
2.	Porudžbine trajnih dobara (M/M)	SRPANJ	-2,9%	-6,8%	6,4%
3.	Trgovinska bilanca (milijardi USD)	SRPANJ	-44,7	-43,7	-43,5
4.	PMI indeks uslužnog sektora	KOLOVOZ	56,9	56,0	54,7
5.	ISM indeks uslužnog sektora	KOLOVOZ	55,6	55,3	53,9
6.	Potrošački krediti (milijardi USD)	KOLOVOZ	15,0	18,5	11,8
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	02.RUJNA	245.000	298.000	236.000

USD je tijekom proteklog tjedna svakodnevno deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1860 na razinu od 1,2036. Tečaj EURUSD je povećan tijekom proteklog tjedna za 1,5% na tjednoj razini, te je razina zabilježena na zatvaranju tržišta u petak najviša od 31.12.2014. godine.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Glavni pregovarač Velike Britanije u procesu Brexita Barnier smatra da Brexit predstavlja mogućnost da se objasne koristi jedinstvenog tržišta za sve zemlje, uključujući i Veliku Britaniju, te je istakao da Velika Britanija ne želi da „edukuje“ ili da „nauči lekciju“. Brexit bi mogao da se revidira ukoliko bi ekonomska panika utjecala na promjenu javnog mišljenja, što donosi nova generacija političkih lidera u Velikoj Britaniji, smatra bivši ministar Konzervativne partije Heseltine. Prema njegovom mišljenju, Velika Britanija bi mogla da se suoči s još jednim izborima, u dvije godine, te smatra da premijerka May ne bi vodila partiju u takve izbore. Podržavajući članstvo u EU, Heseltine očekuje scenario u kojem Velika Britanija neće napustiti EU do ožujka 2019. godine, kako je planirano. Također, on je istakao da sada postoji mogućnost da se Brexit neće desiti, ali to zahtijeva promjenu javnog mišljenja.

Premijerka May je tokom proteklog tjedna pozvala Parlament da podrži legislative kojima se provodi razrješenje političkih, financijskih i pravnih veza s EU, a što je korak ka Brexitu. Zakon o napuštanju EU je ključni u planu napuštanja EU bloka Vlade Velike Britanije u 2019. godini, kojim će ova zemlja zvanično napustiti EU. Parlament će početi diskutirati o ključnim principima ovog zakona, pri čemu će se uglavnom tragati za načinima da se EU zakoni inkorporiraju u zakonodavstvo Velike Britanije.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor	KOLOVOZ	52,0	51,1	51,9
2.	PMI uslužni sektor	KOLOVOZ	53,5	53,2	53,8
3.	Halifaks cijene kuća (M/M)	KOLOVOZ	0,2%	1,1%	0,7%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SRPANJ	0,4%	0,4%	0,3%
5.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	SRPANJ	1,7%	1,9%	0,6%
6.	Građevinski sektor (G/G)	SRPANJ	0,2%	-0,4%	0,9%
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	KOLOVOZ	-3,250	-2,872	-2,914
8.	NIESR procjena GDP	KOLOVOZ	-	0,4%	0,2%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,91587 na razinu od 0,91189, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2951 na razinu od 1,3200.

JAPAN

BoJ se već nalazi u procesu ublažavanja radikalne monetarne politike i može, također, istražiti i načiniti neke promjene u upravljanju dugoročnim kamatnim stopama u bliskoj budućnosti, smatra bivši član MPC BoJ Kiuchi. Kiuchi je dodao da guverner BoJ Kuroda može i dalje zadržati inflatorni cilj od 2%, a zvaničnici koji su pod nadzorom Kurode, mogu nastojati da “spuste loptu” kada je u pitanju dostizanje inflatornog cilja jer Kurodi ističe mandat u travnju naredne godine, dok troškovi masivnih stimulansa rastu.

Bivši glavni zvaničnik za valute pri Ministarstvu financija Japana Watanabe smatra da BoJ treba prestati da bude opsjednuta dostizanjem inflacije od 2% u sadašnjem stanju inflacije i kamatnih stopa, koje su širom svijeta prigušene. Japan se dovoljno oporavio, te bi BoJ mogla postupno ublažavati politiku stimulansa, kako bi osigurala dovoljno manevarskog prostora ukoliko se uvjeti ponovo pogoršaju, smatra Watanabe. Prema njegovom mišljenju, Japan bi mogao započeti s reduciranjem godišnjeg otkupa obveznica krajem ove godine.

Ekonomski rast u Japanu tijekom drugog tromjesečja je bio mnogo sporiji nego što je pokazao preliminarni podatak. Finalni podaci za GDP za drugo tromjesečje su pokazali rast GDP-a za 0,6% u odnosu na prethodno tromjesečje, nakon preliminarnih 1%. GDP na godišnjoj razini je, također, revidiran na 2,5% s preliminiranih 4%.

Uprkos razočaravajućim podacima o povjerenju u ekonomske politike Vlade i poslovna očekivanja, analitičari i dalje očekuju da će ekonomija nastaviti s održivim oporavkom, s obzirom na snažnu globalnu tražnju koja podržava izvoz i jačanje tržišta rada i očekivanja rasta plaća.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

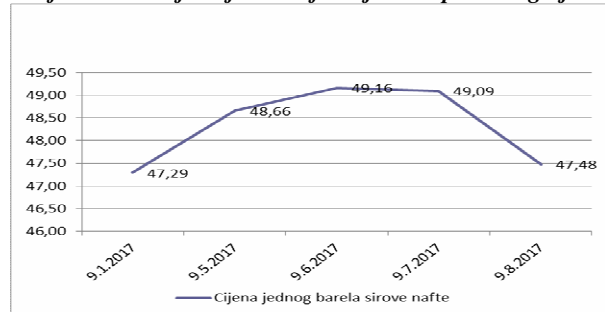
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarna baza (G/G)	KOLOVOZ	15,7%	16,3%	15,6%
2.	PMI kompozitni indeks	KOLOVOZ	-	51,9	51,8
3.	Zvanične pričuve (u mlrd USD)	KOLOVOZ	-	1.268,0	1.260,0
4.	Vodeći indeks P	SRPANJ	105,1	105,0	105,7
5.	Konincidirajući indeks P	SRPANJ	115,8	115,6	116,8
6.	Tekući račun (u mlrd JPY)	SRPANJ	1.651,8	2.023,9	1.522,5
7.	GDP (Q/Q) F	II TROMJESEČJE	2,9%	2,5%	4,0%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 130,75 na razinu od 129,79. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY smanjen s razine od 110,25 na razinu od 107,84.

NAFTA I ZLATO

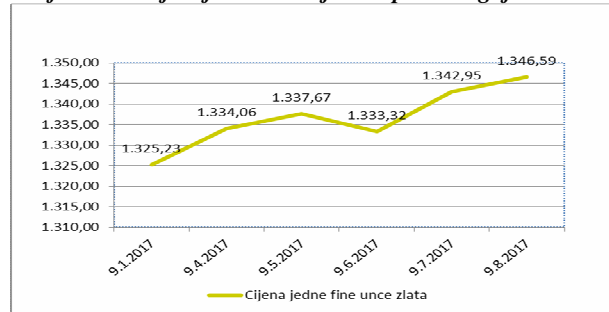
Njujorška burza nafte je u ponedjeljak bila zatvorena zbog praznika, te je na otvaranju burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte iznosila 47,29 USD (39,87 EUR). Cijena ovog energenta je početkom proteklog tjedna nastavila da bilježi rast, usljed nepovoljnih meteoroloških prilika u oblasti Meksičkog zaljeva, gdje se nalazi veliki broj postrojenja za eksploataciju i preradu nafte. Ponovno jačanje vremenskih neprilika u oblasti Meksičkog zaljeva je tijekom trgovanja u srijedu utjecalo na dalji rast cijene ovog energenta, a pored toga objavljena je i informacija o tome da je obnovljena proizvodnja nafte u pojedinim postrojenjima u Libiji, koja su tijekom proteklih tjedana bila zatvorena zbog militarističkih napada u tim oblastima ove zemlje. Tijekom trgovanja u petak cijena nafte je smanjena nakon što su rafinerije nafte iz oblasti Meksičkog zaljeva značajno smanjile tražnju za ovim energentom, pod utjecajem prirodnih nepogoda koje su pogodile ovu oblast. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,48 USD (39,45 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.325,23 USD (1.117,39 EUR). Geopolitičke tenzije između Sjeverne i Južne Koreje su početkom proteklog tjedna utjecale na rast cijene zlata. Pored toga, doprinos rastu cijene zlata je dalo je i smanjenje vrijednosti globalnih dioničkih indeksa, odnosno rast tražnje za sigurnijom financijskom aktivom. Objavljivanje pozitivnih informacija o jačanju uslužnog sektora u SAD je tijekom trgovanja u srijedu utjecalo na rast tražnje za rizičnijom aktivom, te je tijekom tog dana cijena jedne fine unce zlata zabilježila blago smanjenje. Međutim, već narednog dana je ponovo zabilježeno povećanje cijene zlata, a taj trend je nastavljen do kraja proteklog tjedna. Pored geopolitičke krize, na rast cijene zlata utjecala je i deprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera, koja je zabilježena tijekom proteklog tjedna. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.346,59 USD (1.118,80 EUR), što je njen najvišu razinu od kolovoza prošle godine.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.